

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400212924**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Батак за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано Мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение.....	4
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	25
Правно основание за извършване на одита	26
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	26
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	27
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет	28
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	30
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	32

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ПРБ	Първостепенен разпоредител с бюджет
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ДМА	Дълготрайни материални активи
АОС	Акт за общинска собственост

**ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н ГЕОРГИ ХАРИЗАНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА БАТАК**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Батак, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Батак към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. През 2023 г. и през предходните три години в община Батак не е извършван преглед за преоценка/обезценка на нефинансовите дълготрайни активи (НДА).¹

С раздел V „Оценка на активите“, т. А.4 и т. Б.3 от Счетоводната политика на община Батак е възприет подход по отношение на оценките след първоначално признаване на активите, съответно най-малко веднъж на три години за ДМА, и най-малко веднъж на две години за нематериалните дълготрайни активи (НМДА).

С т. 4 „Оценка след първоначално признаване“, раздел V „Оценка на активите“ е възприет препоръчителния подход за оценка след първоначалното признаване на НДА,

---

¹ Одитно доказателство № 4

като всички дълготрайни материални активи следва да се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка.

При наличие на основание за това, не е извършен преглед за обезценка на нефинансови дълготрайни активи, на обща стойност 32 758 532 лв., в т.ч. в отчетна група „Бюджет“, в размер на 6 743 115 лв., и в отчетна група ДСД, в размер на 26 015 417 лв.²

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т. 16.24 и 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г. и т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г., във връзка с извършването на преглед за преоценка/обезценка на нефинансовите дълготрайни активи най-малко веднъж на три години, и сроковете определени с раздел V „Оценка на активите“, т. А.4 и т. Б.3 от Счетоводната политика на община Батак – най-малко веднъж на три години за ДМА и най-малко веднъж на две години за нематериалните дълготрайни активи (НМДА) да се извършва преглед за обезценка.

Допуснатото е оценено като съществено по характер.

2. Неправилни отчитания, установени при извършените финансови одити на ГФО за 2019 г. и за 2022 г., и некоригирани към 31.12.2023 г.

2.1 В Общинска администрация - Батак (ПРБ), не са спазени указанията на ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, във връзка с начисляване на амортизациите на нефинансовите дълготрайни активи (НДА), в т.ч.:³

2.1.1 В утвърдената със заповед на кмета Амортизационна/Счетоводна политика е допуснато определеният остатъчен срок на амортизируемите активи, придобити преди 01.01.2017 г. да не е съобразен с указанията на т. 65 от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, както и с изискванията на т. 3 от Счетоводен стандарт (СС) 4 *Отчитане на амортизациите*. Срокът е определен без да са взети предвид годината на придобиване, физическото и морално изхабяване на машини, съоръжения и оборудване, като придобити активи през 1999 г., 2005 г., 2006 г., 2012 г. и 2015 г. са със срок на годност от 10 години/120 месеца.

Допуснатото несъответствие е установено по време на извършения финансов одит на ГФО на община Батак за 2017 г., 2018 г., 2022 г. и не е коригирано към 31.12.2023 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 65 на ДДС № 5 от 2016 г. относно определяне на остатъчния срок на годност.

Допуснатото несъответствие е съществено по характер.

2.1.2. Обект „Реконструкция на улици в с. Нова Махала – ул. „Свобода“, ул. „Търговска“ и ул. „Боровец“, на стойност 428 399 лв., е приключен и въведен в експлоатация през месец октомври 2018 г. Общата стойност на обекта от 428 399 лв. е въведена като седем отделни части в амортизационния план на общината за 2023 г., като:

а) за четири от частите е приложена амортизационна норма от 3%, а за три от частите – 4%;

б) начисляването на амортизацията стартира за една от частите от м. октомври 2018 г., за три – от м. декември 2018 г., и за останалите три – от м. януари 2019 г.;

---

² В отчетна група „Бюджет“ на активи, признати по шифри 0011 „Сгради“ – 4 863 934 лв., 0012 „Компютри“ – 1 075 256 лв., 0013 „Стопански инвентар“ – 109 458 лв., 0017 „Земи, гори и трайни насаждения“ – 683 376 и 0020 „Нематериални дълготрайни активи“ – 11 091 лв., в отчетна група ДСД по шифри 0015 „Инфраструктурни обекти“ – 21 751 904 лв. и 0017 „Земи, гори и трайни насаждения“ – 4 263 513 лв.

³ Одитно доказателство № 1

в) за четири от частите са приложени остатъчни стойности от 19 400 лв., 100 лв., 80 лв. и 70 лв., за две от частите – по 50 лв., а една част е без остатъчна стойност.

Съгласно амортизационния план за 2023 г., разходите за амортизация на актива към 31.12.2023 г. са на обща стойност 65 787 лв., в т.ч. за предходните години, в размер на 53 186 лв., и за 2023 г., в размер на 12 601 лв.

В община Батак не е унифициран подход при определяне на остатъчната стойност на придобитите нови активи в Счетоводната или Амортизационната политики.

Следвало е разходите за реконструкция на улиците да бъдат капитализирани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ през месец октомври 2018 г., а начисляването на амортизациите да стартира от месеца, следващ месеца на въвеждането им в експлоатация (от месец ноември 2018 г. вкл.).

Не е приложен еднакъв подход при определянето на разходите за амортизация на актива и не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 36.1 от ДДС № 5 от 2016 г. за начисляване на амортизации от месеца, следващ месеца на въвеждане на актива в експлоатация, и т. Б.4. „Начисляване на амортизации“, раздел V. „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Батак.

Допуснатото несъответствие е съществено по характер.

2.1.3. Извършени промени през 2017 г. на амортизационните срокове на четири сгради и автомобил не са отразени в амортизационните планове, съответно и в начислените разходи за амортизация за периода от 2018 г. до 2023 г.

В амортизационните планове не са отразени следните извършени през 2017 г. промени в амортизационния срок:

- за две от сградите - намаление от 480 на 300 месеца;
- за две от сградите - увеличение от 300 на 400 месеца, и
- за автомобила - намаление от 120 на 70,5 месеца.

Промяната на амортизационните срокове не е отразена като промяна в приблизителните счетоводни оценки, в несъответствие с указанията на МФ, дадени в т. 46 от ДДС № 5 от 2016 г.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

2.2. Неправилни отчитания, установени при проверка на счетоводното отразяване на НДА - земи и сградите, в отчетността на община Батак.⁴

2.2.1. В кметство с. Нова махала и в СУ „Кирил и Методий“, с. Нова махала, ВРБ на община Батак, преактувани⁵, но непризнати в отчетността на общината в предходен отчетен период прилежащи към сгради и съоръжения земи⁶, са признати през 2018 г. по

⁴ Одитно доказателство № 2

⁵ на основание чл. 59, ал. 2 от ЗОС: Когато при влизането в сила на подробни устройствени планове за райони, в които няма влязла в сила кадастрална карта, както и при изменение в подробните устройствени планове, в кадастралната карта (кадастрален план), в плановете за земеразделяне, в лесоустройствените планове и в други планове, свързани с възстановяването на правото на собственост, се образуват нови поземлени имоти, за всеки новообразуван поземлен имот се съставя нов акт за общинска собственост, в който се посочват номерът и датата на предходно съставения акт.

⁶ Урегулирани поземлени имоти (УПИ).

сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“ неправилно по данъчна оценка, в размер на 20 250 лв.⁷, вместо по справедлива стойност.

Допуснатото неправилно отчитане е установено по време на извършения финансов одит на ГФО на община Батак за 2018 г. и не е коригирано към 31.12.2023 г.

Данъчната оценка може да се използва за първоначална оценка само доколкото се явява надежден индикатор за справедлива стойност на съответния имот (земя или сграда), в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид. Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от Закона за счетоводството (ЗСч) оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от СС 16 Дълготрайни материални активи, т. А.2 „Метод на оценка на дълготрайни материални активи“ от раздел V „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Батак и чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети.

Предвид прилаганата през годините неправилна практика за признаване на нефинансови дълготрайни активи (НДА) по данъчна оценка, вместо по справедлива стойност, неправилното отчитане е оценено като съществено по характер.

2.2.2 В кметство с. Нова махала, ВРБ на община Батак, земя към сграда на спортна зала, с данъчна оценка в размер на 13 199 лв., не е призната в отчетността на община Батак. Следвало е земята да бъде призната по справедлива стойност по счетоводна сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“.

Не са спазени разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от ЗСч за осъществяване на текущо счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти и чл. 24, ал. 1 от същия закон за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са спазени дадените от МФ указания с т. 19 от ДДС № 14 от 2013 г. за отчитане на прилежащи към сгради земи.

Неправилното отчитане е оценено като съществено по характер.

2.2.3. В ОУ „Климент Охридски“, с. Фотиново, и Общинска служба за социални услуги (ОССУ) – гр. Батак, ВРБ на община Батак, актувани прилежащи към административни сгради земи, с общата стойност по данъчни оценки в размер на 17 869 лв.⁸, не са признати в отчетността на общината към 31.12.2022 г. През 2023 г. имотите са признати с определените от лицензирани оценители експертни оценки (справедливи стойности). Допуснати са следните неправилни отчитания:

а) в ОУ „Кл. Охридски“, с. Фотиново, земята към сграда на училище е призната чрез правилен счетоводен запис по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“. Стойността на признатата земя, в размер на 44 150 лв., е определена на база на експертна оценка от 30.03.2020 г., чийто срок на валидност е изтекъл⁹.

⁷ В кметство с. Нова махала на стойност 7 241 лв. и в СУ „Кирил и Методий“, с. Нова махала - 13 009 лв.

⁸ В ОУ „Климент Охридски“, с. Фотиново - 11 189 лв. и ОССУ, гр. Батак – 6 680 лв.

⁹ Общоприетият срок на валидност на експертните оценки е 6 месеца от датата на оценката.

Поради значителния период, изминал от датата на оценката, одитният екип не може да се довери на посочената стойност, тъй като тя може да не отразява актуалната справедлива стойност на имота към момента на неговото признаване.

Неправилното използване на експертна оценка с изтекъл срок на валидност при определяне на стойността на признатата земя е оценено по характер.

б) в ОССУ, гр. Батак, земята към сграда „Защитено жилище“ е призната по справедливата стойност от 36 755 лв. За признаването е съставен неправилен счетоводен запис по дебитата на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, вместо по кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Не са приложени указанията на МФ, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г., за коригиране на грешки, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или от отчетени несъществуващи активи и пасиви.

Със сумата на неправилното отчитане е завишен шифър 0781 „Преоценки на нефинансови активи“ и е занижен шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ от ОПР.

2.2.4. В отчетността са признати прилежаща към сграда земя и административни сгради, отчетени по значително занижени стойности спрямо актуалните данъчни оценки, в т.ч.:

а) към 31.12.2022 г., без промяна към 31.12.2023 г., земя към сградата на кметство с. Нова махала, с отчетна стойност 1 072 лв., и с данъчна оценка в размер на 3 116 лв. В кметство с. Нова махала, ВРБ на община Батак, земята неправилно е призната по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група ДСД, вместо по същата сметка в отчетна група „Бюджет“.

През 2023 г. земята е призната повторно и по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“. Стойността на признатата земя, в размер на 4 540 лв., е определена на база на експертна оценка от 30.03.2020 г., чийто срок на валидност е изтекъл.^{10, 11}

Поради значителния период, изминал от датата на оценката, одитният екип не може да се довери на посочената стойност, тъй като тя може да не отразява актуалната справедлива стойност на имота към момента на неговото признаване.

Неправилното използване на експертна оценка с изтекъл срок на валидност при определяне на стойността на признатата земя е оценено по характер.

Земята към сградата на кметство с. Нова махала (ВРБ) неправилно е призната два пъти по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, в отчетни групи „Бюджет“ и ДСД, вместо само веднъж – в отчетна група „Бюджет“. Със сумата на неправилно признатата в отчетна група ДСД земя, в размер на 1 072 лв., са завишени шифри 0017 „Земи, гори и трайни насаждения“ от актива и 0402 „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“ от пасива на баланса.

б) сгради на СОУ „Кирил и Методий“ – с. Нова махала, признати в отчетността по отчетна стойност, в размер на 28 474 лв. Данъчната оценка на активите е в размер на 299 062 лв. Сграда на ЦДГ – с. Нова махала, е призната с отчетна стойност в размер на 42 228 лв., а данъчната оценка на актива е в размер на 60 337 лв.

¹⁰ Общоприетият срок на валидност на експертните оценки е 6 месеца от датата на оценката.

¹¹ Одитно доказателство № 3

Предвид съществената разлика между отчетната стойност и новата данъчна оценка на активите, следвало е от общината да се извърши анализ относно това, дали активът е бил включен или следва да се включи при периодичен преглед за преоценка, като се определи неговата справедлива стойност.¹²

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са спазени указанията на т. 16.21 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ относно коригиране стойността на активите в случаите на очевидно нереално занижени и нереално завишени отчетни стойности.

Неправилните отчитания са оценени като съществени по характер.

в) сграда на кметство с. Нова махала, с отчетна стойност 3 499 лв. е с данъчна оценка, в размер на 16 607 лв., и сграда на ОУ „Кл. Охридски“ – с. Фотиново, с отчетна стойност 14 411 лв., и с данъчна оценка, в размер на 24 965 лв.

През 2023 г., на база на експертна оценка от 30.03.2020 г., отчетните стойности на сградите са завишени със сумата от 442 180 лв., до посочените в оценката справедливи стойности. Разликата между отчетната стойност и стойността на активите от лицензираната оценка е осчетоводена по дебита на сметки 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“ (87 231 лв.)¹³ и 2039 „Други сгради“ (354 949 лв.)¹⁴ и по кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ (442 180 лв.).

Допуснати са следните неправилни отчитания:

- Отчетната стойност на признатите в отчетността сгради, в общ размер на 460 080 лв.¹⁵, е определена на база на експертна оценка от 30.03.2020 г., чийто срок на валидност е изтекъл¹⁶.

Поради значителния период, изминал от датата на оценката, одитният екип не може да се довери на посочената стойност, тъй като тя може да не отразява актуалната справедлива стойност на имота към момента на неговото признаване.

Неправилното използване на експертна оценка с изтекъл срок на валидност при определяне на стойността на признатата земя е оценено по характер.

- Преоценката е извършена като оценката на лицензирания оценител (текущата възстановима стойност) е съпоставена неправилно с отчетната, вместо с балансовата стойност на сградите. Към 31.12.2023 г. сградите са с отчетна стойност равна на експертната оценка от 460 080 лв., акумулирана амортизация, в размер на 1 602 лв., и балансова стойност от 458 478 лв.¹⁷

---

¹² т. 7.2 от СС 16, съгласно която преоценките на дълготрайни материални активи трябва да се правят достатъчно редовно, така че балансовата стойност на дълготрайните материални активи да не се различава съществено от тази, която би била определена при използването на справедливата стойност към датата на финансовия отчет

¹³ Увеличение на отчетната стойност на сграда на кметство с. Нова махала от 3 489 лв. на 90 720 лв.

¹⁴ Увеличение на отчетната стойност на сграда на ОУ „Кл. Охридски“ – с. Фотиново от 14 411 лв. на 369 360 лв.

¹⁵ Сграда на кметство с. Нова махала на стойност 90 720 лв. и сграда на ОУ „Кл. Охридски“, с. Фотиново – 369 360 лв.

¹⁶ Общоприетият срок на валидност на експертните оценки е 6 месеца от датата на оценката.

¹⁷ Сграда на кметство с. Нова махала с отчетна стойност 90 720 лв., акумулирана амортизация – 791 лв. и балансова стойност 89 929 лв. и сграда на ОУ „Кл. Охридски“, с. Фотиново – отчетна стойност 369 360 лв., акумулирана амортизация – 811 лв. и балансова стойност 368 549 лв.

Обезценката на сградата е извършена без да бъде взета предвид начислената амортизация, с което не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 20 и т. 71 от ДДС № 5 от 2016 г. относно извършване на преценка и обезценка спрямо балансовата стойност на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи.

Не е спазена буква А „Дълготрайни материални активи“, т. 4 „Оценка след първоначално признаване“ от раздел V „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Батак обезценката на нефинансовите дълготрайни активи да се извършва чрез съпоставка на балансовата стойност на активите с текущата им възстановима стойност.

В резултат на неправилното отчитане към 31.12.2023 г. е занижена балансовата стойност на сградата с 1 602 лв.

Със сумата на невзетата предвид амортизация, в размер на 1 602 лв., са занижени шифри 0011 „Сгради“ и 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от актива и пасива на баланса. В ОПР е занижен шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“.

2.2.5. В Общинска администрация Батак (ПРБ), по три акта за общинска собственост (АОС), неправилно през 2019 г. по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД е призната повторно земя по данъчна оценка, в размер на 50 026 лв.¹⁸ Земята е призната през предходен отчетен период в отчетността на ПГГСД „Стефан Божков“ – гр. Батак (ВРБ) и ОБА,¹⁹ на основание на съставени по-рано АОС.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

С размера на повторно признатата в баланса на общината земя са завишени шифър 0017 „Земни, гори и трайни насаждения“ от актива и 0402 „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“ от пасива на баланса.

Неправилното признаване на актива по данъчна оценка, вместо по справедлива стойност е оценено по характер.

2.2.6. В Общинска администрация - Батак (ПРБ), през 2022 г. са съставени осем броя АОС за поземлени имоти (ПИ), за които няма съставени по-рано АОС. Новоактуваните поземлени имоти, с обща площ от 11 671 кв.м, са признати по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ неправилно по данъчни оценки, в размер на общо 2 097 лв., вместо по тяхната справедлива стойност.

В резултат на това е допуснато седем от осемте новоактувани ПИ, с обща площ от 11 307 кв.м, и обща данъчна оценка от 30 лв., находящи се в землищата на с. Фотиново и гр. Батак, да бъдат признати в баланса по значително занижени стойности, в размер на 0,002 лв./кв.м и 0,03 лв./кв.м.

Данъчната оценка на балансово признатите поземлени имоти може да се използва за първоначална оценка само доколкото се явява надежден индикатор за

---

¹⁸ Прилежаща към сгради земя с данъчни оценки 6 375 лв. (АПОС № 1268/03.09.2019 г.), 32 349 лв. (АПОС № 1269/03.09.2019 г.) и 11 302 лв. (АЧОС № 1270/05.09.2019 г.).

¹⁹ Установеното признаване на земята едновременно в балансите на ОБА и ВРБ е коригирано в предходен отчетен период.

справедливата стойност на съответния имот, в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7, буква „б“ от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, стойността на балансово признатите активи в отчетността на общината да не се различава съществено от справедливата им стойност към датата на съставяне на финансовия отчет, във връзка с изискванията на чл. 24, ал. 1 и 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са спазени указанията на т. 2.2 от раздел V „Оценка на активите“, буква А „Дълготрайни материални активи“ от Счетоводната политика на община Батак относно признаване в отчетността на безвъзмездно придобити активи по справедлива стойност.

Описаната недобра практика за признаване на придобитите по безвъзмезден начин активи по данъчна оценка, вместо по тяхната справедлива стойност, включително и през предходни отчетни периоди, е в нарушение на принципа за оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети, да се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти (чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч), поради което допуснатото неправилно отчитане е оценено като съществено по характер.

2.2.7. В Общинска администрация - Батак (ПРБ), на основание на съставен АОС № 1346 от 28.09.2021 г., неправилно през 2021 г. са признати повторно в баланса недвижими имоти – земя и сграда. Имотите са признати по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД по данъчна оценка, в размер на 16 102 лв.

През предходен отчетен период активите²⁰ са признати в баланса на кметство с. Фотиново, ВРБ на община Батак, съответно:

- прилежащия терен - по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, с отчетна стойност 9 762 лв., и

- сградата - по сметка 2039 „Други сгради“, с отчетна стойност 7 869 лв.²¹

През 2022 г., част от сградата, обособена като самостоятелен обект,²² с площ от 210 кв.м, и данъчна оценка, в размер на 5 192 лв.²³, е дарена на Народно читалище „Гео Милев – 1930 г.“, с. Фотиново. Дарената част е отписана от сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ с размера на данъчната оценка на имота от 16 102 лв., като по този начин е отписано неправилното повторно признаване на имота от 2021 г.

В резултат на съставените счетоводни записи, към 31.12.2023 г. отчетната стойност на сградата не е намалена с направеното през 2022 г. дарение на обособената като самостоятелен обект част от нея, с идентификатор 76162.501.148.1.2.

²⁰ На основание на съставени по-рано два АОС, № 25/14.11.2006 г. и № 32/22.04.1998 г.

²¹ Съгласно амортизационния план към 31.12.2023 г. балансовата стойност на сградата е в размер на 6 102 лв. а начислената амортизация за нея – 1 767 лв. (към 01.01.2023 г. – 1 414 лв. и през 2023 г. – 353 лв.).
²² с идентификатор 76162.501.148.1.2

²³ Данъчната оценка, в размер на 5 192 лв., е съгласно Удостоверение за данъчна оценка от 29.09.2021 г. В договора за дарение е записано, че данъчната оценка на дарения имот е 5 144 лв.

В кметство с. Фотиново, ВРБ на община Батак, през 2023 г. е следвало да бъдат съставени следните счетоводни записи за отписването на дарената през 2022 г. част от имота: по дебита на сметка 2413 „Амортизация на сгради“ и кредита на сметка 2039 „Други сгради“ - за отписване на акумулираната амортизация, и по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2039 „Други сгради“ с балансовата стойност на дарената част от имота.

Не са приложени указанията на МФ, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или от отчетени несъществуващи активи и пасиви, и указанията, дадени с т. 18 от ДДС № 5 от 2016 г., относно отчитане на отписването на нефинансови дълготрайни активи.

Поради признаването на имота по данъчна оценка, вместо по справедлива стойност, допуснатото е оценено като съществено по характер.

3. При извършени одитни процедури за проверка на планираните и отчетени към 31.12.2023 г. капиталови разходи в община Батак, са установени следните неправилни отчитания²⁴:

3.1. Предоставени аванси по два договора (строителен и авторски надзор) за обект „Реконструкция на общински път PAZ 2044, Фотиново-Селча“, в общ размер на 45 166 лв., са отчетени правилно по дебита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ и параграф 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“. Неправилно не са отчетени възникналите задължения за разходи (45 166 лв.) по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ в кореспонденция със сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“. Не е отчетено увеличението на новите задължения за разходи по кредита на сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“ срещу дебитиране на сметка 9989 „Кореспондираща сметка на задбалансови пасиви“ със същата сума.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т. 77 и 82 от ДДС № 14 от 2013 г., относно счетоводното отчитане на поети и реализирани ангажименти по договори.

Неправилното отчитане оказва влияние на показателя „налични към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината“, включен в Справка за ангажиментите за разходи по сключени договори от общината по чл. 94, ал. 3, т. 2 от ЗПФ и показателите по чл. 130а, ал.1, т.т. 2 и 3 от ЗПФ за размера на наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

3.2. Разходи за изпълнени строително монтажни работи,²⁵ в общ размер на 2 562 506 лв., са осчетоводени неправилно по сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, вместо по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“. Установена е разлика, в размер на 264 019 лв., между отчетените разходи в отчетна група „Бюджет“ (2 562 506 лв.) и капитализираните разходи в отчетна група ДСД по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности““ (2 298 486 лв.). Установената разлика е в резултат на неосчетоводена сума на

²⁴ Одитно доказателство № 5

²⁵ обект "Реконструкция на общински път PAZ 2044, Фотиново-Селча"

предоставен аванс, в размер на 264 019 лв., по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, който е закрит неправилно със сторнираща счетоводна операция по дебита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в кореспонденция със сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“.

Не е спазено изискването за осчетоводяването на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г., за капитализиране в отчетна група ДСД на разходите за придобиване и основен ремонт на дълготрайни материални активи, попадащи в обхвата на т. 16.3 от указание ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

С допуснатото неправилно отчитане (264 019 лв.) е занижен шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса за отчетна група ДСД, занижен е шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ от актива на баланса и е занижен шифър 0660 „Разходи за активи, капитализиране в ДСД“ от ОПР.

3.3. През 2022 г. е сключено допълнително споразумение²⁶ към договор за възлагане на обществена поръчка за обект „Реконструкция и рехабилитация на улици в гр. Батак, с. Нова махала и с. Фотиново“²⁷, на основание чл. 116, ал. 1, т.2 и т. 3 от ЗОП, и във връзка с чл. 51 от договора, за възникнала необходимост от изменение, касаещо увеличение на цената за изпълнение на строително-монтажните работи, след възникване на необходими допълнителни и непредвидени СМР. Разходите са фактурирани през 2023 г. и строително монтажните работи са приети с протокол обр. 19 от 16.02.2023 г. В отчетна група „Бюджет“, разходите за три инфраструктурни обекта, в общ размер на 40 225 лв.,²⁸ са отчетени правилно по сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и подпараграф 52-06 „Изграждане на инфраструктурни обекти“, но не са капитализирани в отчетна група ДСД и не са увеличени стойностите на активите, признати в баланса на общината.

За активите, признати в баланса през октомври 2022 г., по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ не са начислени разходи за амортизация за месеците ноември и декември 2022 г., в общ размер на 2 879 лв.

Не е увеличена стойността на активите с последващите разходи (40 225 лв.) и не са начислени разходи за амортизации с увеличената стойност на активите за периода от месец март до месец декември 2023 г.²⁹ Разходите за амортизация за 2023 г. отчетени в бюджетната организация са в размер на 17 275 лв., вместо 18 290 лв., или с 1 015 лв. по-малко.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализирането (признаването балансово) в отчетна група ДСД на инфраструктурните обекти.

Не са спазени указанията на т. 16.15.2 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ за промяна на стойността на актива с извършения основен ремонт.

С допуснатите неправилни отчитания е занижен шифър 0014 „Инфраструктурни обекти“ (40 225 лв.) от актива на баланса, завишен е шифър

²⁶ Допълнително споразумение № 2 от 04.10.2022 г.

²⁷ Удостоверение за въвеждане в експлоатация № 34 от 10.10.2022 г.

²⁸ ул. „Георги Джурков“ – 36 469 лв.; ул. „Иван Вазов“ – 3 076 лв.; ул. „Пионерска“ – 680 лв.

²⁹ Дейностите по СМР са приети с протокол обр. 19 от 16.02.2023 г.

0403 „Изменение на нетните активи за периода“ (3 894 лв.) от пасива на баланса за отчетна група ДСД, занижени са шифър 0660 „Разходи за активи, капитализирани в ДСД“ (40 225 лв.), шифър 0603 „Разходи за амортизация“ (1 015 лв.) и шифър 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ (2 879 лв.) от ОПР.

3.4. Три инфраструктурни обекта³⁰, признати в баланса на общината през месец април 2022 г., в общ размер на 247 209 лв., не са включени в амортизационния план и не са начислени разходи за амортизация, в общ размер на 9 665 лв., в т.ч. за 2022 г. (3 866 лв.) и за 2023 г. (5 799 лв.).

Не са спазени разпореденията на чл.3, ал. 3 от ЗСч за текущо отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 36.1 от ДДС № 5 от 2016 г., относно стартирането на начисляването на амортизациите.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ (9 665 лв.) от пасива на баланса за отчетна група ДСД, занижени са шифър 0603 „Разходи за амортизация“ (5 799 лв.) и шифър 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ (3 866 лв.) от ОПР.

4. При извършени одитни процедури за проверка на отчитането на амортизациите на амортизируемите НДА, е установено:³¹

4.1. Разходи за амортизации от припадащ се дял от компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на отпадъци, прехвърлени от община Пазарджик,³² в размер на 16 921 лв.,³³ в частта на активи, подлежащи на отчитане в отчетна група „Бюджет“, са отчетени неправилно по дебита на сметки от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ в кореспонденция със сметките от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“, вместо в обратната кореспонденция. За разходи за амортизация на активи, подлежащи на отчитане в отчетна група ДСД, в размер на 3 017 лв., не са съставени счетоводни записи.

С допуснатото неправилно отчитане са завишени шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ (36 859 лв.) от пасива на баланса, шифър 0011 „Сгради“ (2 356 лв.), шифър 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ – 12 728 лв., шифър 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ – 1 668 лв., шифър 0020 „Нематериални дълготрайни активи“ – 169 лв. и шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ – 3 017 лв. от актива на баланса и е занижен шифър 0603 „Разходи за амортизация“ (36 859 лв.) от ОПР.

4.2. Неравнение, в размер на 134 453 лв., между балансовата стойност на активите в баланса и амортизационния план, в т. ч. в отчетна група „Бюджет“, в размер на

³⁰ Обект „Ремонт и рехабилитация на ул. 21-ва с. Фотиново“ (139 038 лв.); обект „Водопровод на ул. 21-ва с. Фотиново“ (59 898 лв.); обект „Водопровод на ул. 20-ва с. Фотиново“ (48 273 лв.).

³¹ Одитно доказателство № 6

³² припадащ се дял от компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на отпадъци

³³ Шифри както следва: 0011 „Сгради“ – 2 356 лв., 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ – 12 728 лв., 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ – 1 668 лв., 0020 „Нематериални дълготрайни активи“ – 169 лв.

24 169 лв.,³⁴ и в отчетна група ДСД, в размер на 110 284 лв.³⁵ При анализа на разликите се съпоставиха началните салда по сметки от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ в баланса и колана „Набрана амортизация към 01.01.2023 г.“ в предоставения от общината амортизационен план. Неравнението се дължи на неправилни отчитания в предходни отчетни периоди.

До приключване на одита от общината не е извършен анализ и не са представени обяснения за установената разлика.

Не е осигурено съответствие между балансовите стойности на активите, признати по баланса на общината и нефинансовите дълготрайни активи по амортизационния план.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, относно начисляване на разходите за амортизация на нефинансовите дълготрайни активи.

Допуснатото несъответствие е оценено като съществено по характер.

5. При изпълнените одитни процедури за потвърждаване на салдото по счетоводните сметки за отчитане на активи (земи и сгради), е установено:³⁶

5.1. В ОССУ – гр. Батак, ВРБ на община Батак, през 2023 г. са съставени счетоводни записи по дебита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ със сумата от 72 469 лв. в кореспонденция със сметки 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“ – 43 230 лв. и 2039 „Други сгради“ – 29 239 лв. Счетоводните записи отразяват намаление (обезценка) на отчетната стойност на две сгради³⁷ от 174 831 лв. на 102 362 лв., като са съставени на основание на експертна оценка на лицензиран оценител от 30.03.2020 г., чийто срок на валидност е изтекъл³⁸. Към 31.12.2023 г. сградите са с отчетна стойност равна на експертната оценка от 102 362 лв., акумулирана амортизация в размер на 17 625 лв. и балансова стойност 84 737 лв.³⁹

Поради значителния период, изминал от датата на оценката, одитният екип не може да се довери на посочените стойности, тъй като оценката може да не отразява актуалната справедлива стойност на сградите към 31 декември 2023 г.

Неправилното използване на експертна оценка с изтекъл срок на валидност при определяне на стойността на признатите сгради е оценено по характер.

Тъй като обезценката е осчетоводена през отчетен период, различен от отчетния период на извършване на експертната оценка, за нейното осчетоводяване през 2023 г. неправилно е дебитирана сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, вместо сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

³⁴ По шифри от баланса, в т.ч. 0011 „Сгради“ 1 854 лв., 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ – 9 786 лв., 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ - 6 657 лв., 0020 „Нематериални дълготрайни активи“ – 5 872 лв.

³⁵ 0015 „Инфраструктурни обекти“ – 110 284 лв.

³⁶ Одитно доказателство № 3

³⁷ Сграда „Защитено жилище Батак - 166 м²“, обезценка от 110 128 лв. на 66 898 лв., и сграда „бл.12 6-ТИ ПРОЗОРЕЦ\ПЕРАЛНЯ-88м²“, обезценка от 64 703 лв. на 35 464 лв.

³⁸ Общоприетият срок на валидност на експертните оценки е 6 месеца от датата на оценката.

³⁹ Сграда „Защитено жилище Батак - 166 м²“ с отчетна стойност 66 898 лв., акумулирана амортизация – 11 167 лв. и балансова стойност – 55 731 лв. и сграда „бл.12 6-ТИ ПРОЗОРЕЦ\ПЕРАЛНЯ-88м²“ с отчетна стойност – 35 464 лв., акумулирана амортизация – 6 458 лв. и балансова стойност – 29 006 лв.

Не са приложени указанията на МФ, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г., за коригиране на грешки, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или от отчетени несъществуващи активи и пасиви.

Със сумата на отчетоводената обезценка, в размер на 72 469 лв., са занижени шифри 0781 „Преоценки на нефинансови активи“ и 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ от ОПР.

Обезценката на сградата е извършена, без да бъде взета предвид начислената за нея амортизация в размер на 17 625 лв.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 20 и т. 71 от ДДС № 5 от 2016 г. относно извършване на преценка и обезценка спрямо балансовата стойност на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи.

Не е спазена буква А „Дълготрайни материални активи“, т. 4 „Оценка след първоначално признаване“ от раздел V „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Батак обезценката на нефинансовите дълготрайни активи да се извършва чрез съпоставка на балансовата стойност на активите с текущата им възстановима стойност.

Със сумата на невзетата предвид амортизация, в размер на 17 625 лв., са занижени шифри 0011 „Сгради“ и 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от актива и пасива на баланса. В ОПР е занижен шифър 0781 „Преоценки на нефинансови активи“.

5.2. В кметство с. Нова махала, ВРБ на община Батак, е съставен счетоводен запис по дебита на сметка 2039 „Други сгради“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ със сумата от 66 170 лв. Записът отразява увеличение (положителна преценка) на отчетната стойност на сграда „Пристройка към училището“ от 237 692 лв. на 303 862 лв. и е съставен на основание на експертна оценка на лицензиран оценител от 30.03.2020 г., с изтекъл срок на валидност⁴⁰. Към 31.12.2023 г. сградата е с отчетна стойност равна на експертната оценка от 303 862 лв.⁴¹, акумулирана амортизация в размер на 66 554 лв. и балансова стойност 237 308 лв.

До приключване на одита от общината не са предоставени документи, които да пояснят начина на определяне на първоначалната стойност на актива.

Поради значителния период, изминал от датата на оценката, одитният екип не може да се довери на посочените стойности, тъй като оценката може да не отразява актуалната справедлива стойност на сградите към 31 декември 2023 г.

Неправилното използване на експертна оценка с изтекъл срок на валидност при определяне на стойността на признатите сгради е оценено по характер.

5.3. През 2023 г., счетоводни записи по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ са съставяни в отчетността само в ПРБ. При изпълнените одитни процедури за проверка на признатите и отписани през годината активи (земи) е установено:

5.3.1. Новоактувани през 2023 г. 46 поземлени имота (ПИ) са признати в баланса чрез правилни счетоводни записи по дебита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи

⁴⁰ Общоприетият срок на валидност на експертните оценки е 6 месеца от датата на оценката.

⁴¹ В инвентарната книга и амортизационния план на два реда, със стойности 126 749 лв. и 177 113 лв.

от други събития“. Земята, с обща площ от 268 925 кв. м, и данъчна оценка, в размер на 6 206 лв., неправилно е призната по данъчната оценка, вместо по справедлива стойност. Земята е призната в баланса по значително занижена стойност, със средна стойност в размер на 0,02 лв. на кв.м.

Одитният екип не може да потвърди стойността на признатите активи, тъй като данъчната оценка може да се използва само доколкото се явява надежден индикатор за определяне на справедливата стойност на съответния имот (земя или сграда), в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид.

Не са спазени указанията на т. 2.2 от раздел V „Оценка на активите“, буква А „Дълготрайни материални активи“ от Счетоводната политика на община Батак относно признаване в отчетността на безвъзмездно придобити активи по справедлива стойност.

Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Допуснатото е оценено като съществено по характер.

5.3.2. През 2023 г. са съставени 62 броя АОС за преактуване на ПИ. За имотите, с обща площ от 6 799 251 кв. м., и данъчна оценка в размер на 53 047 лв., има съставени АОС и през предходни години. За преактуваните имоти:

а) пет поземлени имота не са признати в баланса на общината на база съставените през предходни години АОС. През 2023 г., въз основа на новосъставените АОС, земята е призната в баланса чрез правилни счетоводни записи по дебита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“. Земята, с обща площ от 893 920 кв. м. и данъчна оценка в размер на 29 492 лв., неправилно е призната по данъчната оценка, вместо по справедлива стойност. Земята е призната в баланса по значително занижена стойност, със средна стойност в размер на 0,03 лв. на кв. м.

През 2023 г. е продаден единият от имотите, с площ 1 161 кв. м. и балансова стойност (данъчна оценка) 15 лв. В отчетна група ДСД продаденият имот е отписан чрез неправилен счетоводен запис по дебита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, вместо по дебита на сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности““. Следвало е в отчетна група „Бюджет“ да се състави счетоводна операция по дебита на сметка 6131 „Балансова стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности““.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 35 от ДДС № 3 от 2016 г., относно отчитане на продажбата на активи, признати в отчетна група ДСД по сметките от група 22 „Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група ДСД“.

При отписването на продаденият имот с балансова стойност (данъчна оценка) в размер на 15 лв., неправилно и без основание е отписан и имот с площ 12 072 кв. м., и балансова стойност 1 063 лв., по дебита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“.

Към 31.12.2023 г. четири поземлени имота (земя), с обща площ от 892 759 кв.м, са признати в баланса неправилно по данъчна оценка в размер на 29 477 лв.⁴², вместо по справедлива стойност, което е оценено като съществено по характер.

През 2023 г. неправилно, без основание, е отписан имот с площ 12 072 кв. м. и балансова стойност 1 063 лв.

С балансовата стойност на неправилно отписания имот (земя), в размер на 1 063 лв., са занижени шифри 0017 „Земи, гори и трайни насаждения“ от актива и 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса. В ОПП е занижен шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“.

б) поземлен имот не е признат в баланса на общината при неговото актуване през 2022 г.⁴³ През 2023 г. имотът е преактуван, като е разделен на два⁴⁴ отделни имота. Въз основа на новосъставените два АОС от 2023 г. и предхождащия АОС от 2022 г.:

- земята по новосъставените два АОС от 2023 г., с обща площ от 5 116 кв. м. и данъчна оценка в размер на 23 лв., е призната в баланса чрез правилни счетоводни записи по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, но неправилно по данъчната оценка на имотите, вместо по справедливата им стойност. Земята е призната в баланса по значително занижена стойност, в размер на 0,004 лв. на кв. м.

- земята по предходно съставения АОС от 2022 г. неправилно е призната в баланса по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, по данъчна оценка в размер на 29 лв., вместо да не се съставя счетоводно записване, т.к. е била призната в предходен отчетен период.

в) признати 55 поземлени имота по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ през предходни години неправилно по данъчна оценка, в общ размер на 16 560 лв.

През 2023 г., въз основа на новосъставените АОС, земята неправилно е призната повторно в баланса с новите данъчни оценки, като са съставени счетоводни записи по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“:

- 17 поземлени имота, с обща площ от 30 304 кв. м., са отразени към партидите на предходно съставените АОС. В резултат на това, неправилно е увеличена първоначалната отчетна стойност (данъчната оценка) на земята по съответните партиди общо с 316 лв. (от 309 лв. на 625 лв.). Към 31.12.2023 г. земята е призната в баланса по значително занижена стойност, в размер на 0,02 лв. на кв.м.

- 36 поземлени имота, с обща площ от 5 869 786 кв.м, са отразени по нови партиди, отделни от партидите на предходно съставените АОС⁴⁵. В резултат на това, земята е призната неправилно два пъти и неправилно по данъчната оценка – веднъж по данъчните оценки на предходно съставените АОС (15 541 лв.), и втори път по новите данъчни оценки от 2023 г., в общ размер на 22 507 лв.

---

⁴² При средна стойност за признаване на земята от 0,03 лв./кв.м.

⁴³ с АОС № 1363 от 17.10.2022 г. с площ 5 116 кв.м и данъчна оценка 23 лв.

⁴⁴ АОС № 1367 от 06.01.2023 г. с площ 3 116 кв.м и данъчна оценка 14 лв. и АОС № 1368 от 09.01.2023 г. с площ 2 000 кв.м. и данъчна оценка 9 лв.

⁴⁵ 35 имота са отразени по напълно нови партиди (без наличност на 01.01.2023 г.) и един, с отчетна стойност (данъчна оценка) 20 лв., е отразен към партидата на друг имот – с наличност на 01.01.2023 г. от 30 лв.

Измененията, свързани с преактуваните поземлени имоти (земя) е следвало да бъдат отразени само на аналитично ниво.

В съответствие с изискванията на СС 16 „Дълготрайни материални активи“, при преактуване или разделяне и обединяване на съществуващи имоти, без съществена промяна на техните параметри, които са признати в отчетността на организацията по една и съща синтетична счетоводна сметка, следва да се съставят само съответните записвания по аналитични партиди и подсметки към съответната счетоводна сметка, по която е отразяван съществуващия до момента актив.

С балансовата стойност на повторно признатата през 2023 г. земя, в размер на 22 507 лв., са завишени шифри 0017 „Земни, гори и трайни насаждения“ и 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от актива и пасива на баланса. В ОПР е завишен шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“.

- два поземлени имота, с обща площ от 125 кв. м, са отразени по нови партиди, отделни от партидите на предходно съставените АОС. В резултат на това, земята е призната неправилно два пъти и неправилно по данъчната оценка – веднъж по новите данъчни оценки от 2023 г., в общ размер на 709 лв., и веднъж по данъчните оценки на предходно съставените АОС – в същия размер.

*Имотите са продадени през 2023 г. В отчетна група ДСД продадените имоти са отписани от партидите, по които са признати през 2023 г. (709 лв.) и **не са отписани** от партидите, от предходно съставените АОС (709 лв.).*

Отписването на продадените активи е осчетоводено чрез неправилни записи в отчетна група ДСД по дебита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, вместо по дебита на сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности““ и в отчетна група „Бюджет“ по дебита на сметка 6131 „Балансова стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности““.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 35 от ДДС № 3 от 2016 г., относно отчитане на продажбата на активи, признати в отчетна група ДСД по сметките от група 22 „Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група ДСД“.

В резултат на съставените записи, продадените два имота са неправилно признати в баланса на общината към 31.12.2023 г. по данъчна оценка с общ размер от 709 лв., вместо да бъдат отписани.

Одитният екип не може да потвърди верността на стойността на активите, тъй като данъчната оценка може да се използва само доколкото се явява надежден индикатор за определяне на справедливата стойност на съответния имот (земя или сграда), в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид.

Не са спазени указанията на т. 2.2 от раздел V „Оценка на активите“, буква А „Дълготрайни материални активи“ от СчП на община Батак относно признаване в отчетността на безвъзмездно придобити активи по справедлива стойност.

Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

5.3.3. На основание договор № 98-ДО-14 от 06.04.2023 г. за доброволна делба на недвижими имоти, община Батак става собственик на 18 поземлени имота, с обща площ от 13 835 кв.м, и данъчна оценка в размер на 40 376 лв. Имотите са признати в баланса чрез правилни счетоводни записи по дебита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“. Земята неправилно е призната по данъчната оценка (40 376 лв.), вместо по справедлива стойност.

През 2023 г. са продадени 13 от имотите, с площ 7 812 кв.м, и с балансова стойност (данъчна оценка) в размер на 22 799 лв. В отчетна група ДСД, продадените имоти са отписани чрез неправилни счетоводни записи по дебита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, вместо по дебита на сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности““, а в отчетна група „Бюджет“ - по дебита на сметка 6131 „Балансова стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности““.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 35 от ДДС № 3 от 2016 г., относно отчитане на продажбата на активи, признати в отчетна група ДСД по сметките от група 22.

С балансовата стойност на продадената земя, в размер на 22 799 лв., са занижени шифри 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ и 0622 „Балансова стойност на продадени нефинансови дълготрайни активи“ от ОПР.

- Към 31.12.2023 г пет от поземлените имоти, с обща площ от 6 023 кв.м, са признати в баланса неправилно по данъчната оценка, в размер на 17 577 лв.⁴⁶, вместо по справедлива стойност.

Одитният екип не може да потвърди верността на стойността на активите, тъй като данъчната оценка може да се използва само доколкото се явява надежден индикатор за определяне на справедливата стойност на съответния имот (земя или сграда), в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид.

Не са спазени указанията на т. 2.2 от раздел V „Оценка на активите“, буква А „Дълготрайни материални активи“ от Счетоводната политика на община Батак относно признаване в отчетността на безвъзмездно придобити активи по справедлива стойност.

Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

6. В Общинска администрация Батак (ПРБ), при отчитането на разходите за външни услуги и свързаните с тях поети ангажименти и нови задължения за разходи, са установени следните неправилни отчитания⁴⁷:

---

⁴⁶ Два от имотите са признати по данъчните оценки на целите имоти, съответно 4 663 лв. и 2 551 лв., въпреки че общината притежава идеални части от тях (1541/1598 ид.ч. и 847/874 ид.ч.) и съответстващите на дела на общината данъчни оценки са на стойности 4 497 лв. и 2 472 лв. Разликата за двата имота е в общ размер на 245 лв. и е несъществена по стойност.

⁴⁷ Одитно доказателство № 7

6.1. Отнасящи се за 2022 г. разходи за сметосъбиране и сметоизвозване на стойност 63 958 лв., по една фактура, издадена през м. 01.2023 г., са осчетоводени правилно през 2022 г. по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“. Съставени са счетоводни записвания за реализираните ангажименти - по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“, и за нови задължения за разходи - по дебита на сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“ и кредита на сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“).

През 2023 г. е извършено:

а) неправилно повторно отписване на поетия ангажимент, като е съставен счетоводен запис по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“ на стойност 63 958 лв.;

б) неправилно два пъти осчетоводяване на нови задължения за разходи, като са съставени и счетоводни записи по дебита на сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“ и кредита на сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“ на обща стойност 127 916 лв. (2 x 63 958 лв.).

6.2. Разходи за сметосъбиране и сметоизвозване, на стойност 161 149 лв.⁴⁸, разходи за зимно поддържане, на стойност 29 584 лв.,⁴⁹ и разходи за предварително третиране на смесени битови отпадъци, в размер на 50 555 лв.,⁵⁰ правилно са осчетоводени по дебита на сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ и кредита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“. Неправилно разходите не са осчетоводени като реализирани ангажименти, по дебита на сметки 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ на стойност 190 733 лв. и 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“ (50 555 лв.) и по кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“ (241 288 лв.), и като нови задължения за разходи, по дебита на сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“ и кредита на сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“ (241 288 лв.).

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 1.4.1 от ДДС № 4 от 2010 г. и т. 82 от ДДС № 14 от 2013 г. относно счетоводно отчитане на реализирани ангажименти по договори и отчитане на новите задължения за разходи.

6.3. В Общинска администрация - Батак (ПРБ) е възприета практика⁵¹ начисляването на новите задължения за разходи да се извършва веднъж месечно, на база на осчетоводените през месеца реализирани ангажименти, т.е. със сумата на месечният кредитен оборот по сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“ се съставя запис по дебита на сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“ и кредита на сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“.

⁴⁸ Три фактури със стойности 66 563 лв., 52 078 лв. и 42 508 лв.

⁴⁹ Една фактура на стойност 29 584 лв.

⁵⁰ Две фактури със стойности 36 516 лв. и 14 039 лв.

⁵¹ Възприетата практика не е регламентирана в счетоводната политика на община Батак, където в раздел XVII „Отчитане на поети ангажименти и нови задължения за разходи“ е предвидено счетоводното отчитане на нови задължения за разходи да става с получаването на фактура от доставчик.

Това равенство е изпълнено за девет от месеците на 2023 г., когато са осчетоводени реализирани ангажименти, респ. нови задължения за разходи, в общ размер на 2 199 587 лв., и не е приложено за три от месеците (м. 02, 09 и 12), когато осчетоводените нови задължения за разходи са в общ размер на 374 777 лв., и са с 2 948 022 лв. по-малко спрямо осчетоводените реализирани ангажименти (3 322 799 лв.), в т.ч.:

а) за м. февруари осчетоводените нови задължения за разходи са в общ размер на 172 518 лв., и са с 63 958 лв.⁵² повече спрямо осчетоводените през месеца реализирани ангажименти (108 560 лв.);

б) за м. септември осчетоводените нови задължения за разходи са в общ размер на 76 675 лв., и са с 2 300 970 лв. по-малко спрямо осчетоводените през месеца реализирани ангажименти (2 377 645 лв.);

в) за м. декември осчетоводените нови задължения за разходи са в общ размер на 125 583 лв., и са с 711 010 лв. по-малко спрямо осчетоводените през месеца реализирани ангажименти (836 593 лв.).

Осчетоводените през 2023 г. нови задължения за разходи (сметка 9860) са с 2 948 022 лв. по-малко спрямо осчетоводените реализирани ангажименти за разходи (сметка 9803), което е в несъответствие с указанията на МФ, дадени с т. 82 от ДДС № 14 от 2013 г., за идентичност на обхвата на разходите, попадащи в показателя „нови задължения за разходи“, с този на показателите за поети ангажименти.

6.4. През 2023 г. не са съставени счетоводни записи за отчитането на отнасящи се за отчетната година разходи, в общ размер на 238 899 лв., от които за сметопочистване и сметоизвозване, в размер на 161 309 лв., предварително третиране на смесени битови отпадъци, в размер на 22 405 лв., и зимно поддържане и снегочистване на пътната мрежа, в размер на 55 185 лв.⁵³

а) разходите не са осчетоводени по дебита на сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ (238 899 лв.) и кредита на сметки 4010 „Задължения към доставчици от страната“ (79 577 лв.⁵⁴) и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ (159 322 лв.⁵⁵).

Не е спазен принципът „начисляване“, съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч, за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

Със сумата на неначислените разходи е занижен шифър 0522 „Задължения към доставчици“ и е завишен шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса. В ОПР е занижен шифър 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“.

б) с размера на разходите не са осчетоводени реализирани ангажименти по дебита на сметки 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ (216 494 лв.) и 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“ (22 405 лв.) и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“ (238 899 лв.);

⁵² Разликата от 63 958 лв. е пояснена в т. 5.1.

⁵³ Одитно доказателство № 8

⁵⁴ По една фактура от 05.12.2023 г.

⁵⁵ По пет фактури от м. януари 2024 г.

в) с размера на разходите (238 899 лв.) не са осчетоводени нови задължения за разходи, по дебита на сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“ и кредита на сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 1.4.1 от ДДС № 4 от 2010 г. и т. 82 от ДДС № 14 от 2013 г. относно счетоводно отчитане на реализирани ангажименти по договори и отчитане на новите задължения за разходи.

Не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1 от ЗСч, при изграждането и поддържането на счетоводната система да се осигури всеобхватно хронологично регистриране на счетоводните операции и получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представлява най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на предприятието.

Не са спазени изискванията на чл. чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗПФ.

Допуснатите грешки и несъответствия при отчитането на поети ангажименти за разходи и нови задължения за разходи са оценени като съществени по характер и в контекст, предвид осъществяваният от МФ контрол за спазване на въведените бюджетни показатели „поети ангажименти“ и „нови задължения за разходи“, въз основа на които се прави оценка на финансовото състояние на общините, спазване на относимите ограничения, предвидени в чл. 94 и чл. 130а от ЗПФ, както и данните представени в МФ и Сметната палата.

7. В Общинска администрация – Батак (ПРБ), към 31.12.2023 г. в отчетна група „Бюджет“ по сметка 4691 „Вземания от бюджетни организации от подсектор „Централно управление“ за временни депозити и гаранции“, са осчетоводени вземания на община Батак от отчисления, извършени през 2023 г. и предходни години, по реда на чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците, в размер на 29 768 лв. Осчетоводените вземания са с 28 483 лв. в повече спрямо наличните средства на общината, в размер на 1 285 лв., по сметката за чужди средства на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.⁵⁶

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 2 от ЗСч относно текущото счетоводно отчитане на всички стопански операции, които водят до изменения на имущественото и финансовото състояние на общината.

Със сумата на неправилното отчитане (28 483 лв.) е завишен шифър 0076 „Други вземания“ от актива на баланса.

8. В Общинска администрация - Батак (ПРБ) и СУ „Кирил и Методий“ с. Нова махала - ВРБ на общината, при проверка на извършената инвентаризация са установени следните несъответствия⁵⁷:

а) съставените инвентаризационни описи не съдържат подписи на членовете на инвентаризационната комисия и МОЛ.

б) МОЛ, които отговарят за даден обект не са подписали декларация преди стартиране на инвентаризацията.

в) не е съставен протокол/доклад/заключение за документиране на извършената инвентаризация от комисията по инвентаризация.

⁵⁶ Одитно доказателство № 9

⁵⁷ Одитно доказателство № 10

г) от признатите задължения към доставчици в салдото по сметка 4010 „Задължения към доставчици в страната“ на община Батак към 31.12.2023 г., в размер на 101 269 лв., са потвърдени от контрагентите суми за задължения, общо в размер на 42 508 лв. Не са изпращани писма и не са потвърдени задължения към доставчици, общо в размер на 58 761 лв.

Не са спазени изискванията на чл. 28 от ЗСч и на указанията на МФ, във връзка с дадени указания на министъра на финансите с ДДС № 10 от 2017 г., както и указанията на Тема 3 от Коментари по методологически въпроси, съгласно които работата на инвентаризационната комисия приключва със съставянето на различни протоколи (вътрешно съставени първични счетоводни документи), основание за вземане на съответните счетоводни записвания за отразяване на конкретни стопански операции и факти. При инвентаризация на нефинансовите активи въз основа на изготвената сравнителна ведомост се съставят съответните протоколи за установените липси и/или излишъци.

Не са спазени изискванията на чл. 7 и чл. 10, ал. 4 от „Инструкция за организационните процедури по извършване на инвентаризация на активите, пасивите, материалните запаси, разчетите и касата в община Батак и за организационните процедури по бракуването и ликвидирането на негодните активи“, относно изискването инвентаризационните описи да се подписват от лицата, определени в инвентаризационната комисия и МОЛ, както и декларации от МОЛ преди започване на инвентаризацията.

Не са спазени изискванията на чл. 33, ал. 1 от Инструкцията, относно задължението на комисията да съставя протокол/доклад с резултатите от извършената инвентаризация, както и на чл. 28 от инструкцията относно провеждане на инвентаризация на разчетите.

Допуснатото е оценено като съществено по характер.

9. При извършените одитни процедури за анализ на счетоводните записвания по сметка 9989 „Кореспондираща сметка на задбалансови пасиви“ и сметка 9981 „Кореспондираща сметка на задбалансови активи“⁵⁸ е установена разлика, в размер на 78 996 лв., съответно между дебитните обороти по активни сметки с кредитния оборот по сметка 9981 „Кореспондираща сметка на задбалансови активи“ и между кредитните обороти по пасивни сметки с дебитния оборот на сметка 9989 „Кореспондираща сметка на задбалансови пасиви“.

Разликата се дължи на неправилно съставени записи по дебита на сметка 9989 „Кореспондираща сметка на задбалансови пасиви“ в кореспонденция със сметка 9981 „Кореспондираща сметка на задбалансови активи“, вместо със сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“ със сумата от 78 581 лв.⁵⁹

За разликата от 415 лв. не е дадено обяснение от общината.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т. 82 и 83 от ДДС № 14 от 2013г. относно отчитането на възникнали нови задължения за разходи.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по смисъл.

⁵⁸ Одитно доказателство № 11

⁵⁹ ОУ "Кл. Охридски" с. Фотинова (ВРБ) - 12 590 лв.; Км. Фотиново (ВРБ) - 65 991 лв.

10. При проверка за наличие на съответствие с указанията на МФ на елементите на ГФО на община Батак към 31.12.2023 г. е установено,⁶⁰ че не е предоставена следната отчетна информация:

а) Декларация за идентичност на информацията от файловете на електронния носител с тези от хартиения носител.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 39.8 и т. 65 от ДДС № 8 от 2023 г.

б) Протокол за съпоставка и контрол на данните по касовите отчети и отчетта за финансиране на капиталовите разходи.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 39.5, във връзка т. 38.1 и т. 40 от ДДС № 8 от 2023 г.

Допуснатото е оценено по характер.

11. В приложението към ГФО на община Батак за 2023 г. не е оповестена информация⁶¹ за:

а) стойността на ползваните в дейността дълготрайни материални активи - чужда собственост, съгласно указанията, дадени с т. 12, буква „д“ от СС 16 „Дълготрайни материални активи“;

б) стойността на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни материални активи, включително размера на авансовите плащания, съгласно изискванията, дадени с т. 12, буква „г“ от СС 16 „Дълготрайни материални активи“;

в) размерът на отписаните провизии за разходи на персонала за периода, в размер на 202 829 лв., съгласно указанията, дадени с т. 11.1, буква „в“ от СС 37 "Провизии, условни задължения и условни активи".

Допуснатото е оценено по характер.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. Наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината са в размер на 7 689 885 лв. и представляват 72,60 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за периода от 2020 г. до 2023 г. (10 589 377 лв.).⁶²

Не са спазени ограниченията на чл. 130а, ал. 1, т. 3 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината да не надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

При изчисление на показателя за наличните към края на годината поети ангажименти (7 689 885 лв.), когато се вземат предвид разпоредбите на чл. 92 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г., съгласно които ограничението по чл. 94, ал. 3, т. 2 от ЗПФ не се прилага за ангажименти за разходи по сключени договори от общината през периода от 2020 г. - 2023 г. за сметка на трансфери от централния бюджет по чл. 52, ал.1, т. 1, буква „г“ от ЗПФ (2 205 859 лв.) и за извършвани

⁶⁰ Одитно доказателство № 12

⁶¹ Одитно доказателство № 13

⁶² Одитно доказателство № 14

от общината услуги по чл. 62 от Закона за местните данъци и такси (203 815 лв.) се получава сума в размер 5 280 209 лв. или 49.9 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за периода от 2020 г. до 2023 г.

2. В община Батак няма изградено звено за вътрешен одит, въпреки, че отговаря на условието за задължително изграждане съгласно чл. 12, ал. 2, т. 3 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС).⁶³ Съгласно чл. 21 от ЗПФ ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на звено за вътрешен одит в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв., регламентирани в чл. 12, ал. 2, т. 3 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина, във връзка с чл. 55 от ЗВОПС.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Батак в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-02-129 от 16.09.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки

---

⁶³ Одитно доказателство № 15

счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениеята на Сметната палата се основават на

одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Коригирани неправилни отчитания

1. Към 31.12.2023 г. са коригирани следните неправилни отчитания, установени при извършените финансови одити на ГФО на община Батак за 2019 г. и 2022 г.:

1.1. Съгласно буква А „Дълготрайни материални активи“, т. 4 „Оценка след първоначално признаване“ от раздел V „Оценка на активите“ и буква Б „Нематериални дълготрайни активи“, т. 3 „Оценка след първоначално признаване“ от същия раздел от прилаганата през 2022 г. СчП на община Батак е възприет неправилен подход, веднъж на две години да се извършва преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи (НДА), чрез съпоставка на текущата възстановима стойност с отчетната, вместо с балансовата стойност на активите. При оценката на ДМА след първоначално признаване се използва препоръчителния подход – всеки дълготраен материален актив следва да се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Възприетият със Счетоводната политика подход не съответства на указанията на МФ, дадени в т. 20 и т. 71 от ДДС № 5 от 2016 г. относно извършване на преоценка и обезценка спрямо балансовата стойност на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи.

През 2023 г., в съответствие с указанията на МФ, е изменена СчП на община Батак⁶⁴. За дълготрайните материални активи е възприет подход веднъж на три години да се извършва преглед за обезценка, основаващ се на съпоставка между балансовата стойност на активите и текущата им възстановима стойност. По отношение на нематериалните дълготрайни активи прегледът за обезценка се извършва веднъж на две години, като се прилагат същите принципи, установени за ДМА⁶⁵.

При оценката на дълготрайните активи след първоначалното признаване и за ДМА, и за НМДА се използва препоръчителният метод – по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.⁶⁶

1.2. Установените при финансовия одит на ГФО за 2019 г. неправилни отчитания на стопански операции, свързани с признаването на активи, общинска собственост – сгради и прилежащи към сгради и съоръжения земи:⁶⁷

1.2.1. В ОССУ – гр. Батак, ВРБ на община Батак, преактувани⁶⁸, но непризнати в отчетността на общината в предходен отчетен период прилежащи към сгради и съоръжения земи⁶⁹, са признати през 2018 г. по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“ неправилно по данъчна оценка, в размер на 12 996 лв., вместо по справедлива стойност.

Данъчната оценка може да се използва за първоначална оценка само доколкото се явява надежден индикатор за справедлива стойност на съответния имот (земя или сграда), в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид. Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от СС 16 Дълготрайни материални активи, т. А.2 „Метод на оценка на дълготрайни материални активи“, раздел V. „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Батак и чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети.

През 2023 г., на база на експертна оценка от лицензиран оценител, е увеличена стойността на имотите с 58 554 лв., съответно от 12 996 лв. на 71 550 лв. Увеличението на стойността правилно е осчетоводено чрез счетоводен запис по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“.

⁶⁴ Със Заповед № 1184 от 19.12.2023 г. на кмета на общината.

⁶⁵ Чрез съпоставка на балансовата стойност на активите с текущата им възстановима стойност.

⁶⁶ Одитно доказателство № 4

⁶⁷ Одитно доказателство № 2

⁶⁸ на основание чл. 59, ал. 1 от ЗОС: При влизане в сила на кадастрална карта за имотите – общинска собственост, се съставят нови актове за общинска собственост, в които се посочват номерът и датата на предходно съставените актове за общинска собственост.

⁶⁹ Обединено детско заведение и Целодневна детска градина.

1.2.2. Актувани прилежащи към административни сгради земи, не са признати в отчетността на община Батак. Общата стойност по актуални данъчни оценки е в размер на 42 485 лв., в следните ВРБ: ОУ „Климент Охридски“, с. Фотиново – 11 189 лв.; ОУ „Отец Паисий“, гр. Батак – 24 616 лв. и ОССУ, гр. Батак – 6 680 лв. Следвало е актуваните общински имоти да бъдат признати по справедлива стойност.

Не са спазени дадените от МФ указания с т. 19 от ДДС № 14 от 2013 г. за отчитане на прилежащи към сгради земи и разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от ЗСч за осъществяване на текущо счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти и чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

1.2.3. В отчетността са признати административни сгради, отчетени по значително занижени стойности спрямо актуалните данъчни оценки, в т.ч. сграда на кметство с. Нова махала, с отчетна стойност 3 499 лв., и с данъчна оценка, в размер на 16 607 лв., и сграда на ОУ „Кл. Охридски“ – с. Фотиново, с отчетна стойност 14 411 лв., и с данъчна оценка в размер на 24 965 лв.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са въведени адекватни контролни дейности при отчитане на земи и сгради, обезценка на нефинансовите дълготрайни активи, капиталовите разходи, разходите за амортизация и разходите за външни услуги, както и контролните дейности за изготвяне на сборната оборотна ведомост на общината, в резултат на което са допуснати неправилни отчитания и несъответствия с приложимата обща рамка за финансово отчитане, включени в одитния доклад.

В подкрепа на констатациите са събрани 15 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Пазарджик, бул. „България“ № 2, ет. 12, кабинет 1210.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 004 от 09.01.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Батак и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	Работен документ № ГФО-2.16-7 за проверка на предприятиите към 31.12.2023 г. действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата финансов одит на ГФО на община Батак за 2022 г.	14
2	Работен документ № ГФО-2.16-5 за проверка на предприятиите действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата одит на ГФО на общината за 2022 г.	94
3	Работен документ № ГФО-2.16-6 за проверка на отчитането на земите и сградите	287
4	Констативен протокол № ГФО-2.2-1 за проверка на прилаганата през 2023 г. счетоводна политика на община Батак и на извършени през 2023 г. прегледи за обезценка на нефинансови дълготрайни активи	3
5	Работен документ № ГФО-2.8 за проверка на капиталовите разходи	131
6	Работен документ № ГФО-2.27 за проверка на амортизациите	16
7	Работен документ № ГФО-2.16-1 за проверка на отчитането на разходите за външни услуги и свързаните с тях поети ангажименти за разходи и нови задължения за разходи	88
8	Работен документ № ГФО-2.25 за проверка на отчитането на провизии, приходи и разходи по корективни сметки в края на отчетната година	57
9	Констативен протокол № ГФО-2.2-2 за проверка на отчетените вземания на община Батак по сметка 4691 „Вземания от бюджетни организации от подсектор „Централно управление“ за временни депозити и гаранции“	5
10	Работен документ № ГФО-2.9 за проверка на извършената инвентаризация	59
11	Работен документ № ГФО-1.14-4 Анализ на взаимовръзката между данните за крайните салда посочени в баланса към 31 декември на предходния отчетен период, спрямо началните салда за одитирания период	9
12	Работен документ № ГФО-2.7-1 за проверка на съставни части ГФО за 2023 г.	6
13	Работен документ № ГФО-2.24 за проверка на извършените оповестявания във финансовия отчет на община Батак към 31.12.2023 г.	7
14	Работен документ № ГФО-2.16-3 Проверка спазване изискванията по ЗПФ	4
15	Работен документ № ГФО-1.10 за прочуване на дейността на община Батак през 2023 г.	5